

סולודר עם אבא אבן בכנס מיסלגתי*
 *קיבלתי את דין התנועה..."

חיים ברמתי-חיים שלא היתה מביישת אף בית עשיר בישראל.

המשק משתדל תמיד להתאים את צרכיו לפרט. הקיבוץ זקוק לכל מה שחברה מתקדמת זקוקה לו. הקיבוץ משתדל לעזור לחבר להגשים את מאווייו. אני הייתי פסנתרנית, וכל לימודי מומנו על-ידי הקיבוץ. רכשו לי פסנתר-כנף, נתנו לי חדר-עבודה. כעת, כשאני לא מנגנת, הפסנתר עומד באולם.

פגן השר בן-ציון רובין חילק את חברי-הכנסת לשלושה סוגים: כאלה שהמשכורת עבורם היא גרעינים, כאלה החיים מהמשכורת, וחברי-הקיבוצים, שאינם זקוקים למשכורת.

כשאני עובדת בכנסת, הקיבוץ שלי חסר אדם לעבודה. מרוע הוא חושב שאני לא זקוקה למשכורת? בקדנציה הראשונה אני מעבירה את המשכורת שלי לתנועה, שמשלמת עבורי למשק. בקדנציה השנייה עוברת כל המשכורת שלי למשק. האם המשק איננו ביתי? אם אני לא עובדת כמשק, שזקוק לכל יד עובדת, מישוהו אחר צריך לעבוד במקומי. הרי בזמן שאני חברת-כנסת אני ממשכה לאכול ולגודר כמשק, ממשיכה לקבל טיפול רפואי.

כמה כסף את מקבלת מהתנועה תמורת עבודתך?

אני מקבלת הוצאות ומכונות, וגם הוצאות המכונות משולמות לי, אלא אם יש לי נסיעה פרטית. יש תעריף לחבריי-כנסת שיש להם הוצאות.

מהו התעריף?

לא יכולה להגיד כדויק. שמונת אלפים שקל — זה יכול להיות?

שמונת אלפים שקל לחודש — זה מה שאת מקבלת ועם זה את מסתדרת?
 זה לא יכול להיות! אל תשכחי שאני לא משלמת שכר-ידידה, וכירושלים הכנסת מממנת לי יומיים בהילטון.

”אצלנו בגשר אין וידיאן, וטלפונים קיבלנו רק לפני חודש. גם טלוויזיות ציבעוניות לא חולקו לנו החברים”

בעולם, גרתי בכתי-מלון. אחרי שהתגברתי על התחושה הזאת, אני רוצה להגיד לך שזה מאוד נוח.

• מהו המשכורת שלך בחברת-כנסת?

אני אף פעם לא זוכרת, אני אפילו לא מסתכלת על המעטפה. אני מביאה אותה ישר למוכרות. כשנכנסתי בפעם הראשונה לבנק, הייתי אבודה. היה צריך להגיד לי מה לעשות. אני גם לא יודעת מה התקציב שלי בגשר. אין לי מושג, הנה תלושי-המשכורת לחודש אוגוסט.

• 71,993.30 שקל לחודש. זו משכורת יפה מאוד.

היא הולכת כולה לתנועה.

• עם משכורת כזו צי-ארלי ביטון צריך להאכיל את ילדיו, ובלי המשכורת הוא גאולה בהן לא היתה מסתדרת. ואת אפילו לא מביטה מהו הסכום. איך את מצפה שהבוחרים יסמכו עליך שתדעו לייצג את האינטרסים שלהם, כשלא מעניין אותך בכלל כמה את מרויחה?

כשאני בעיר, אני יודעת כמה עולה כל דבר. מה את חושבת, שאני מנותקת? נכון שחבר קיבוץ לא חש את התנודות הפוליטיות כמו שחש אדם שאינו גר בקיבוץ.

• איך את יכולה להילחם על הטבת תנאי-שכר?

אני לא יודעת לגבי עצמי, אבל יודעת שאנשים לא גומרים את החודש. נכון שלא חוותי זאת על בשרי, אבל מי אמר שרק מי שחווה יכול להאבק על דבריו?

• השבוע זועזעה המדינה, אנשים לא יודעים מה יילד יום. איך השפיע הפיחות, עליית מחירים של מוצרי-יסוד, מניות הבנקים והמצב הלא ברור על חברי קיבוץ גשר?

ברור שאנשים בגשר פחות הרגישו כיום-יום. אבל מה את חושבת, שזה לא ישפיע על הקיבוץ? לקיבוצים לא היו מניות בנקים. אבל לא פעם ולא פעמיים, כשקיבוץ נקלע לקשיים, בא המזכיר ואומר: אין כסף, יש להדק את החגורה. לגבינו זו תורת-חיים.

• להדק את החגורה — מה זה אומר לגבי הפרט במשק?

הפרט לא מרגיש את זה, ובצדק. לכן אנחנו חברה שתופית, מתחלקים טוב וברע. ככלל, אם כליך טוב בקיבוץ, למה לא באים? שיבואו העושים פתחים.

• את אומרת שהשערים פתוחים. הם פתוחים גם לפני תושבי עיירות לעורך נגרכם שינאה כליך עצומה מצד שכניהם שבעיירות האלה?

השערים פתוחים לפני כל מי שרוצה לבוא ומתאים. אל תשכחי שהקיבוץ הוא הבית, את לא מכניסה כל אחד לבית שלך לגור איתך. אין כל קשר לעניין של עדות המזרח. זה עניין של רמה. אם החבר מתאים ברמתו לחברה בקיבוץ, הוא יהיה מועמד ואחר כך יתקבל כחבר.

אצלנו במשק יש יוצאי גרמניה ויש יוצאי מארקו. בזמנו הייתה לכאן קבוצה שלמה של בני-נוער ממארוקו. חלקם נשאר, חלקם עזבו. ובנושא עיירות-הפיחות והשינאה שלהם כלפינו: הכל התחיל כשהיתה עבודה שכירה. אנחנו היינו המעבידי. הם ראו אצלנו רמת-חיים, ופיתחו שנאה שלובתה על-ידי הסתה פוליטית. כל מועמד — אפילו של המערך — שרצה

להיות פופולארי, הסית נגד הקיבוצים. היית בבית-שאן, נכנסת לבתים. יש שם רמת-חיים גבוהה מאוד. אבל בחוץ — שום דבר. הם לא מסתחים את הגינון, את הירק, אצלנו דואגים קודם-כל למי-השאות, לעצים. כבתים היו עד לא מוזמן מכשירי-טלוויזיה בשחור-לבן, כשאצלם היה וידיאן. אבל הם ראו את הדשא.

אחרי-כך, כל אחד הסתגר. הם נפניתם, אנחנו כפינתנו. כעת אנחנו מנסים ליצור קשרים מחודשים. בקיבוץ לא קיימת בעיה של עדות. את החברים אף פעם לא מעניין מאיזו עדה אתה. כל השינאה הזו בינינו וכין עיירות-הפיחות זה עניין של הסתה פוליטית. אני עושה הכל כעת כדי לגשר, כדי לנסות וליצור קשר. אני בטוחה שלא מאוחר מדי.

• את שוקלת לכהן קדנציה נוספת? לא יודעת, באמת. אני גורסת, שקדנציה אחת לא מספיקה כדי ליישם דברים. מצד שני, אני מאמינה שאם זה לא בדרג של מנהיגות לאומית, אסור לכהן יותר משתי קדנציות. אני בסך הכל כן-אדם שאוהב את השרה, ורוצה להיות בבית. יש לי מיקצוע שנותקתי ממנו.

• יש לך קשר עם חברות-הכנסת האחרות?

קשר טוב אפילו. אני סבורה שאין קשר בין יריבות פוליטית, שיכולה להיות קשה מאוד, ובין יחסי אנוש. אני מאוד מכבדת את היושר של גאולה כהן. היא אשה לוחמת. אני יכולה לחשוב שהיא פנאטית, אבל אני יודעת שהיא ישרה. כששרה דורון נבחרה כשרה, בירכתי אותה.

• והצבעת נגד בחירתה. כי מבחינה פוליטית, הסיעה שלנו היתה נגד תוספת שרים, אבל יש מומנט אישי, חברי. אני חושבת ששרה דורון לא נופלת מחברים אחרים בממשלה. אני מאוד מעריכה את עבודתה.

• בשאת הולכת לכנסת, את מתלבשת במיוחד?

יש דבר אחד. לפני שהלכתי לכנסת, כמעט לא היו לי שמלות. לבשתי רק מינסונים. כעת אני חושבת, שכנסת לא צריך להיות יוצא-דופן. אז אני לובשת שימלה. יחד עם זאת, לא שיניתי את התיסרוקת, לא צבעתי את השיער, ואני לובשת צנור.

• לא מתסכל אותך שאת לא זוכה באור-הזרקורים?

לא. תודי שגם איתך לא כל כך ששתי להיפגש. זה מתסכל אולי כשרואים על מי הטלוויזיה והעיתונות שמים דגש, כשהלכתי לכנסת, אמרתי: זה לא יטריד אותי ולא יכוון את עבודתי.

מתסכל אותי, שכשיש דיון רציני, אין אף מילה בעיתון. ומצד שני, כשמישהו אומר כמה מילים סנסציוניות, הוא זוכה ככתרת. אני לא רוצה להתרגל לסיגנון הזה.

• את קוראת קריאות-ביניים?

מעט מאוד. רק כשזה באמת כבר בלתי-נסבל.

• מי מרגיז אותך בכנסת?

מרגיזים אותי אנשים שלא עובדים, ומרגיזה אותי הופעה דמגוגית, שהצגית, ריקה ופופו-ליסטית.

• כמו של מי?

כמו של רוני מילוא או של אהוד אולמרט ובוודאי כמו חלק מהופעותיהם של מנחם בגין ויצחק שמיר.

• יש גם חברים שלנו, שיכולים להרגיז אותי בקריאות-ביניים.

• את מתכוונת ליוסי שריד?

כן. כשהוא אמר שקץ משוקץ, זה הרגיו אותי.

• הוא אמר: אסם מאוס.

ושוסטק ענה לו שקץ משוקץ. נפלא! אתה יכול לתקוף אדם פוליטי, אבל צריך שיהיה איזה כבוד אלמנטרי לבית שאתה יושב בו.

• מה דעתך על הסיכסוך רבין-פרס?

אני חושבת שהתמודדות היא דבר לגיטימי, וזכותו של כל חבר להתמודד על מעמדו. אבל מרגע שבו נבחר האיש ונגמרו הבחירות, יש עבודה ומקבלים את הדין. מרגע ששימעון נבחר, הוא האיש.

• את בעצם נזוסת באיש שתמכת בו, ביצחק רבין.

אני לא חושבת שרבין אשם. אני חושבת שהעיתונות והטלוויזיה ניפחו דברים.

• את חושבת, כמו אחרים במיר סלגתך, שיוסי שריד צריך לעזוב את המיסלגה?

אנחנו מיפלגה רחבה, אבל אדם הנמצא במיפלגה, החלטותיה מחייבות אותו. אם הוא לא יכול לעמוד במיסגרת החלטתו, עליו להוציא מסקנות. לא מקובל עלי שיהיו למישהו פרוויליגיות.

• הצבעת בעד מילחמת-לבנון. את מצטערת על כך?

”מתסכל אותי שכאשר יש דיון רציני וכשמישוהו זרק מילים סנסציוניות, הוא זוכה בכותרות”

הצבעתי בעד האקט הראשון של מילחמת שלום-הגליל. וזכרו מעל כימת הכנסת שוהו מיבצע בן 24 שעות, שמטרתו להרחיק את המחבלים. יחד עם זאת, זוהרנו מהיום הראשון שלא צריך להסתבך בלבנון. עניין שלום-הגליל היה פורץ במוקדם או במאוחר.

תרשי לי להזכיר לך, שלא נשאלנו כשיצאו למילחמה. הודיעו לנו כשהחילים כבר היו בלבנון. האם בשעה של מילחמה את יכולה לעמוד מנגד?

• לעובדה שישבת בגשר בהתשה, יש קשר אמוציונאלי לתמיכה שלך במילחמת-לבנון, בתחילתה לפחות?

לא הייתי כליך בעד המילחמה. הצבענו בעד, כשהצבא היה בפנים.

• ואם הצבא לא היה בפנים?

יכול להיות שהסיטואציה היתה שונה. אני מאמינה שהיה קורה משהו, במוקדם או במאוחר. אי-אפשר להשאיר חבל ארץ כליך גדול תחת הפגזות. אבל יתכן שאם היו שואלים אותי, לא הייתי מצביעה בעד המילחמה. בגלל העיתוי.

יתכן שהייתי מציעה לבחור בעיתוי אחר. נכון שהעובדה שאני אדם בעל נסיון, גרמה לי להצביע בעד סילוק המחבלים מקוה-הגבול עם הישובים שלנו.

• מימין: יעקב שימשון שפירא.

עדנה ורזי סולודר
 המוסיקה היא כל עולמנו..."